však i těmito pracemi se zabývati, povinni jsou ohlásiti svobodnou živnost malířů štítů, písma a dekorací (srv. výnos. min. vnitra ze dne 9. dubna 1886 č. 1458). Vedle § 37 řádu živn. má ovšem každý živnostník právo, aby za účelem úplného dohotovení svých výrobků potřebné práce spojoval a k tomu nezbytné pomocníky i jiných živností choval, pročež i malíř štítů smí také prováděti práce potřebné k úplnému dohotovení svých výrobků, totiž štítů, a to právě jsou potřebné práce natěračské a lakýrnické a oprávněn jest i použíti k tomu pomocníky natěračské a lakýrnické. Jelikož však dle dalšího ustanovení § 37 řádu živn. rozuměti jest »pomocníky« — při řemeslných živnostech ovšem — nikoli učně jiných živností (nýbrž tovaryše atd.), nesmí malíř štítů míti učňů natěračských a lakýrnických, poněvadž tyto dvě živnosti jsou živnostmi řemeslnými (výn. bukovinské vlády zemské ze dne 1. srpna 1891, sub. Freye a Mareše č. 959). Malíři štítů jsou oprávněni dodávati štíty kovové; snášíť se to i s všeobecně ústáleným zvykem, že totiž obecenstvo potřebující štítů neobjednává jich vlastně u kovolitců nebo řezbářů písma atd. a neodevzdává je pak teprve malíři písma k malování, lakování a k dokončení, nýbrž nutkáno jsouc zájmy pohodlí a láce, jakož i z toho důvodu, aby mělo záruku náležitého provedení, obrací se obecenstvo přímo k tomuto živnostníku (t. j. tedy malíři písma a štítů), jenž v poslední řadě dovršuje celou onu práci, kterouž dle potřeby k jeho příkazu provádějí kompetentní odborníci (výn. halič. místodržitelství ze dne 9. března 1894 č. 18038, sb. Freye a Mareše č. 2960).

III. Živnost malířů písma příbuzna jest se živností pozlačovačskou, jelikož namnoze, k. př. při pozlacování železných náhrobních křížů potřebí jest zcela jednoduché manipulace, která se provádí na podkladě záležejícím z nátěru olejových barev, takže zde vyloučena jest každá práce malířství hlazeného; jest tedy bez nejmenších pochybností malíř písma, jemuž samo o sobě již přináleží pozlacování štítků na železných náhrobních křížích, oprávněn i ostatní části takovýchto křížů pozlacovati (obch. a živn. komora v Linci, srv. sbírku Freye a Mareše č. 961).

Živnost malířů pokojů.

Živnost malířů pokojů náleží k živnostem řemeslným. Malířství pokojů a natěračství jsou dvě samostatné, ale příbuzné živnosti. Technika obou těchto živností jest nestejna, neboť malíř pokojů používá barev vodových a klihových, kdežto natěrač pracuje barvami olejovými, voskovými a lakovými. Malíři písma pracují výhradně na stěnách a štukaturách, natěrači však i na dřevu, kameni a kovech (obch. a živn. kom. budějovická sb. č. 3172). Obě tyto příbuzné živnosti mohou býti na venkově, kde nejsou živnosti tak specialisovány, spojeny, avšak k tomu potřebí jest, aby splněny byly předepsané podmínky. Vyčalounování stěn v pokojích a stropů papírovými čalouny (špalíry) jest vzhledem ku předběžným vědomostem technickým, jichž se k tomu vyhledává, integrující částí živnosti čalounické, kteréžto práce smí tedy malíř pokojů jen výjimečně a toliko v té případnosti vykonávati, když tato práce úzce souvisí s malířskou prací od něho obstarávanou a tudíž nutnou jest k úplnému provedení jeho výrobku ve smyslu § 37 živn. řádu (výn. min. vnitra ze dne 7. dubna 1894 č. 9137, sb. č. 3174). Sluší dále přisvědčiti k otázce, zda mají se pokládati živnost malířů pokojů a živnost pozlačovačská za příbuzné živnosti ve smyslu § 14 č. 6 živn. ř., neboť jak pozlačovač, tak

i malíř písma zpracovávají bité (tepané) zlato, stříbro a barvy bronzové; kdežto však pozlačovači přináleží jakožto výhradné právo t. zv. pozlacování polamentové a on tedy musil by přirozeně oprávněn býti ke všem pracím, při kterých potřebí jest pokládati zlatem, nelze s druhé strany malíři písma upírati práva k olejovému pozlacování a to z toho důvodu, že se asi málokdy přihodí, aby malíř dotyčná písma teprve sám vymaloval a dříve vyznačil a pak pozval si ku provedení pozlačovače, a to tím méně, ježto obyčejně na takovémto pozlaceném poli provádí se barvou stíny nebo ozdoby, k čemuž by pak opět malíř oprávněn byl (obch. a živn. komora vídeňská sb. č. 3175).

Ku nastoupení řemeslné živnosti malířů pokojů opravňuje ve smyslu min. nařízení ze dne 13. září 1897 č. 219 ř. z. odst. 9 (závěrečná věta): vysvědčení odborné a zvláštní školy pro květinové malířství při umělecko-průmyslové škole v Praze, pak oddělení pro dekorativní malířství při státní průmyslové škole v Krakově.

Živnost materialistů viz Drogerie.

Živnost mechanická.

Živnost mechanická přináleží k živnostem řemeslným.

I. Pojem.

Živnost mechaniků zabývá se zřizováním hromosvodů, elektrických přístrojů signálových a poplašných, závodů k elektrickému osvětlování, výrobou elektrotherapeutických, akustických, chirurgických, mathematických a meterologických a fysikálních přístrojů, strojoměrů, nástrojů nivellačních, dálkoměrů (sloužících zejména ve válce k posouzení různých vzdáleností k účelům válečným), fotografických aparátů, a jiných zařízení ku vrtání lebky (Trepanirungsvorrichtungen), k zavádění telegrafů, telefonů atd.

II. Pokud jde o některé sporné otázky vyvolané mezi oprávněními jednotlivých blízkých živností, vzpomenouti jest zejména těchto dobrozdání obchodních a živnostenských komor (uveřejněných ve sbírce Freyově a Marešově): Výroba šicích strojů spadá v obor živnosti mechanické; mechanikům musí se též dovoliti správky šicích strojů a součástí jejich, jakož i obstarávání komisionářského prodeje šicích strojů, jelikož dle § 37 řádu živn. nemá místa obmezení kterékoli živnosti jedině na prodej zboží vlastní výroby (obch. a živnost. komora v Linci); dle dobrozdání obch. a živnost. komory chebské jest však vyřizování správek na šicích strojích zcela zvláštním zaměstnáním odborným, k němuž nevyhledávají se podmínky nutné ku provozování živnosti mechanické; jinak ovšem mohl by býti požádán průkaz o zaměstnání v některé továrně na šicí stroje, jelikož pro výkony stroje záleží na tom, aby správka vyřízena byla rukou dovednou a odbornou. Dle dobrozdání, jež v této otázce pronesla obch. a živn. komora vídeňská, jest správka šicích strojů, nehledí-li se ku provozování továrnímu, živností řemeslnou, k jejímuž samostatnému provozování potřebí jest nezbytně průkazu zvláštní způsobilosti pro živnost hotovitelů strojů, kovářů věcí jemných, zámečníků nebo mechaniků požadovaného a kteroužto živnost sluší subsumovati pod pojem této poslední živnosti (t. j. mechanické).

Zřizování, pokud se týká, připevňování hromosvodů, jakož i zhotovování telefonů a telegrafů v domě spadá v obor živnosti mechanické (srv. obch. a živn. komora pražská). Výnosem min. vnitra ze dne 12. září 1884 č. 3783 vyhlášeno, že zařizování elektrických zvonků nebo telegrafického